

ՀԱՐՑԱՇԱՐ

ԺԲ.00.04 – Դատական իրավունք մասնագիտությամբ ասպիրանտուրայի ընդունելության քննության

Ընդհանուր մասնագիտական կրթամաս

1. Պետության առաջացման տեսությունների բազմազանությունը և դրանց բնութագիրը:
2. Պետության հասկացությունը, էությունը, սոցիալական նշանակությունը, էվոլյուցիան:
3. Իրավունքի հասկացությունը՝ օբյեկտիվ և սուբյեկտիվ իմաստներով: Իրավահասկացողություն:
4. Իրավունքի և օրենքի հարաբերակցությունը: Իրավական օրենք:
5. Իրավական մշակույթ (կուլտուրա). հասկացությունը և կառուցվածքը: Իրավական նիհիլիզմ և իրավական իդեալիզմ:
6. Իրավունքի նորմի հասկացությունը, տեսակները, կառուցվածքը և տարրերի հիմնախնդիրը:
7. Իրավաչափ վարգագիծ և իրավախախտում. հասկացությունը և տեսակները:
8. Ինքնիշխան պետության իրավաբանական բովանդակության դրսևորման ձևերը:
9. Ժողովրդաիշխանության անմիջական ձևերի բովանդակությունը և դրանց իրացման կարգը:
10. Կառավարության սահմանադրաիրավական կարգավիճակը:
11. ՀՀ դատական իշխանության մարմինները, կազմավորման և գործունեության կարգը և սկզբունքները: Դրանց էվոլյուցիան՝ սահմանադրական բարեփոխումների համատեքստում:
12. Ազգային ժողովի պատգամավորական խմբակցությունների և խմբերի կազմավորման և լուծարման առանձնահատկությունները:
13. ՀՀ սահմանադրական կարգի հասկացությունը և բովանդակությունը:
14. «Ընտրական իրավունք» և «ընտրական համակարգ» եզրույթների իրավական նշանակությունը և հարաբերակցությունը:
15. Սահմանադրական դատավարության ընթացակարգն ու դրա առանձնահատկությունները:
16. Տեղական ինքնակառավարման հասկացությունը, տեղական ինքնակառավարման մարմինների հիմնական լիազորությունները:
17. Իրավունքների և օրենքով պահպանվող շահերի պաշտպանության ձևերը: Դատական պաշտպանության և արդար դատաքննության իրավունքները:
18. Երրորդ անձանց հասկացությունը և տեսակները, գործի քննությանը ներգրավվելու հիմքերը և դատավարական կարգը:
19. Ոչ պատշաճ կողմի հասկացությունը: Հայցվորի ոչ պատշաճ լինելու հետևանքները: Ոչ պատշաճ պատասխանողի փոխարինման դատավարական

- կարգը: Գործի քննությանը նոր պատասխանողի ներգրավումը:
20. Ենթակայության հասկացությունը: Դատական ենթակայություն և ընդդատություն: Քաղաքացիական դատավարության կարգով քննության ենթակա գործերի շրջանակը որոշելու չափանիշները:
  21. Դատական ծախսերի հասկացությունը և տեսակները քաղաքացիական դատավարությունում: Դատական ծախսերի ինստիտուտի գործառույթները:
  22. Վարչական դատարանի իրավասության տարանջատման չափանիշները:
  23. Գործի փաստական հանգամանքների ի պաշտոնե պարզման և տնօրինչականության սկզբունքների հարաբերակցությունը վարչական դատավարությունում:
  24. Միջազգային և ներպետական իրավունքի հարաբերակցությունը
  25. Միջազգային իրավունքի աղբյուրները, սուբյեկտները
  26. Տարածքների տեսակները միջազգային իրավունքում
  27. Միջազգային պայմանագրերի կնքումը: Միջազգային պայմանագրերի կնքման գործընթացի իրավական կարգավորումը ՀՀ Սահմանադրությամբ
  28. Բնակչության և քաղաքացիության հասկացությունները: Քաղաքացիության ձեռքբերման, փոփոխության և դադարեցման հիմքերը
  29. Մարդու իրավունքների պաշտպանության ոլորտում միջազգային համագործակցությունը
  30. Միավորված ազգերի կազմակերպությունը: ՄԱԿ-ի գլխավոր մարմինները: Դիվանագիտական ներկայացուցչության անձնակազմի անդամների արտոնությունները և անձեռնմխելիությունները
  31. Միջազգային վեճերի խաղաղ կարգավորման միջոցները
  32. Հանցակազմի տեսակները
  33. Հանցագործությունների դասակարգումը
  34. Քրեական օրենքի հետադարձ ուժը
  35. Քրեական օրենքի գործողությունը ժամանակի ընթացքում
  36. Հանցափորձը և դրա տեսակները
  37. Հանցագործության նախապատրաստություն
  38. Հանցակցություն
  39. Հափշտակության ծանրացնող հանգամանքները
  40. Շոթքում
  41. Քրեական հետապնդում. հասկացությունը, սուբյեկտները և նրանց լիազորությունները:
  42. Արդար դատական քննության իրավունքը քրեական դատավարությունում:
  43. Խափանման միջոցների հիմքերը և կիրառման դատավարական կարգը:
  44. Վարույթի հանրային մասնակիցների ընդհանուր բնութագիրը:
  45. Վարույթի մասնավոր մասնակիցների ընդհանուր բնութագիրը:
  46. Ապացույցի հասկացությունը և նշանակությունը քրեական դատավարությունում:
  47. Քրեական հետապնդման հարուցումը և մեղադրանքի ներկայացումը:

48. Այացուցողական գործողությունների հասկացությունը և կատարման ընդհանուր կանոնները:
49. Վերաքննիչ վարույթի հասկացությունը և նշանակությունը:
50. Վճռաբեկության կարգով դատական որոշումները բողոքարկելու իրավունք ունեցող սուբյեկտները, բողոքարկման հիմքերը և կարգը:
51. Քաղաքացիական իրավունքների իրականացման սկզբունքները և պաշտպանությունը
52. Քաղաքացիական իրավունքի սուբյեկտների իրավասուբյեկտությունը
53. Սեփականության իրավունքի բովանդակությունը, ծագումը և դադարումը
54. Գործարքի հասկացությունը, տեսակները և անվավերությունը
55. Գույքի օտարման և գույքի օգտագործման պայմանագրերի համակարգը և բնութագիրն ըստ ՀՀ քաղաքացիական օրենսդրության
56. Վարկահաշվարկային հարաբերությունները կարգավորող պայմանագրերի համակարգը և բնութագիրը
57. Պատվին և արժանապատվությանը պատճառված վնասի հատուցումը
58. Հեղինակային և հարակից իրավունքները ՀՀ օրենսդրությամբ
59. Ժառանգման հիմքերն ըստ ՀՀ օրենսդրության
60. Ամուսինների, ծնողների և երեխաների անձնական և գույքային իրավունքները
61. Ալիմենտային պարտավորությունների ընտանեկան-իրավական կարգավորումը
62. Գիտության արդի հիմնական հայեցակարգերը և գիտության գործառույթները
63. Գիտության ոլորտում պետության քաղաքականության սահմանադրական նպատակները. նպատակների և միջոցներ հարաբերակցությունը
64. Գիտական և տեխնիկական ստեղծագործության ազատության իրավունքի սահմանադրական և միջազգային իրավական սահմանները և սահմանափակումը
65. Հիմնարար, կիրառական և որոնողական հետազոտությունների էությունը
66. Գիտահետազոտական աշխատանքի փուլերը
67. Գիտական հետազոտության թեմայի ընտրությանը ներկայացվող հիմնական պահանջները
68. Գիտական կանխատեսման նպատակները, հիմնական խնդիրները և մեթոդները
69. Տեղեկույթի աղբյուրների հավաքման, վերլուծության ու համակարգման գործընթացը՝ գիտական հետազոտության համատեքստում
70. Առաջնային գիտական տեղեկույթի հավաքման, ամրագրման, պահպանման տեխնիկան
71. Գիտական աշխատանքի արդյունքների նկարագրման և ձևակերպման հիմնական տեսակները
72. Գիտական էթիկայի նորմերը
73. Գիտական եզրույթների շարադրման հիմնական հնարքները
74. Գիտական աշխատանքի «դարակադրման» շրջանը
75. Աղբյուրագիտության արդի առանձնահատկությունները:

Լրացուցիչ մասնագիտական կրթամաս

1. Քրեական դատավարությունում հանրային և մասնավոր շահերի փոխհարաբերակցության հիմնահարցերը:
2. Քրեական դատավարությունում անձի իրավունքների և ազատությունների սահմանափակման հիմքերը և սահմանները:
3. Քրեական հետապնդում. հասկացությունը, սուբյեկտները և նրանց լիազորությունները:
4. Մրցակցության սկզբունքը և կողմերի իրավական վիճակը դատական քննության փուլում:
5. Անմեղության կանխավարկածի տեղը և դերը քրեական դատավարության սկզբունքների համակարգում:
6. Քրեական գործի արդարացի քննության սկզբունքի էությունը և նշանակությունը քրեական դատավարությունում:
7. Կալանքի՝ որպես խափանման միջոցի տեղը և դերը քրեական դատավարությունում:
8. Դատարանը որպես արդարադատություն իրականացնող մարմին: Նրա լիազորությունների ընդհանուր բնութագիրը:
9. Քննիչի իրավական վիճակը քրեական դատավարությունում:
10. Մեղադրյալի իրավունքների և օրինական շահերի ապահովումը քրեական դատավարությունում:
11. Ապացույցների թույլատրելիությունը և վերաբերելիությունը քրեական դատավարությունում:
12. Ապացուցման առարկան և սահմանները քրեական դատավարությունում:
13. Ապացույցների տեսակների ընդհանուր բնութագիրը: Ապացուցման սուբյեկտները: Ապացուցման պարտականություն:
14. Քրեական հետապնդման հարուցումը և մեղադրանքի ներկայացումը:
15. Հարցաքննության տեղը և դերը ապացուցողական գործողությունների համակարգում:
16. Դատախազական հսկողությունը մինչդատական վարույթի օրինականության նկատմամբ:
17. Դատական քննության մրցակցային բնույթը և դատարանի կարգավիճակը:
18. Դատաքննության ընհանուր բնութագիրը և դատավարական կարգը:
19. Համաձայնեցման վարույթի տեղը և դերը քրեական դատավարությունում:
20. Համագործակցության վարույթի էությունը և նշանակությունը քրեական դատավարությունում:
21. Վերաքննությունը դատական ակտերի վերանայման համակարգում:
22. Հեռակա վարույթի առանձնահատկությունները:
23. Վճարելիության կարգով դատական որոշումները բողոքարկելու իրավունք ունեցող սուբյեկտները, բողոքարկման հիմքերը և կարգը:
24. Նոր և նոր ի հայտ եկած հանգամանքների հետևանքով գործի նորոգումը. հիմքերը, ժամկետները և կարգը:
25. Անչափահասների գործերով վարույթի առանձնահատկությունները: